

Interventie Minister Ruding.

Mijnheer de Voorzitter,

Ik overdrijf niet wanneer ik zeg dat dit voor Europa een gedenkwaardige zomer is, en dan doel ik niet alleen op het weer.

Wij zijn hier in Brussel nu voor de tweede keer in dit kader bijeen, tussen Stuttgart en Athene, om vorm te geven aan een soort nieuw realisme in de financiering van onze gemeenschap.

De ontwikkelingen sinds onze eerste bijeenkomst, nog maar een maand geleden, vind ik bemoedigend. De Begrotingsraad heeft een ontwerpbegroting voor volgend jaar vastgesteld, waarin sluitende afspraken voor de landbouwuitgaven zijn opgenomen. En de Commissie is gekomen met zeer waardevolle voorstellen voor de herziening van het landbouwbeleid en de verbetering van de efficiency van de structuurfondsen.

Eerst zal ik kort ingaan op beide voorstellen, daarna wil ik nog iets zeggen over de begrotingsprocedure in het algemeen, waar ik de vorige keer ook al over sprak.

Als ik spreek over een nieuw realisme, dan moeten we goed beseffen dat dit niet wordt ingegeven door een briljant inzicht onzerzijds, maar door het objectieve feit, dat we letterlijk de grens van de Eigen Middelen hebben bereikt. Ingrijpende ombuigingen, vooral in de landbouw zijn nu nodig, om de uitgaven binnen de 1% BTW-grens te houden. Men zou dit de korte termijn doelstelling kunnen noemen.

Hieruit voort vloeit echter ook een lange termijn doelstelling : we moeten, om niet nog eens in dergelijke problemen te komen, tot een blijvende beheersing van de landbouwuitgaven en wel zo, dat de groei van deze uitgaven structureel achterblijft bij de autonome groei van de Eigen Middelen.

De Commissie-voorstellen die nu voor ons liggen kunnen niet anders dan moedig worden genoemd.

Wij komen in volgende bijeenkomsten nog te spreken over de wijze waarop deze bezuinigingen moeten worden gerealiseerd.

- Maar -

Maar de omvang van de bezuinigingen is voor de korte, zowel als de lange termijn bepalend voor het succes.

Die bezuinigingen moeten evenwichtig worden verdeeld; wanneer men er vanuitgaat dat de zuivelsector 1/3 van de totale landbouw uitgaven in beslag neemt, dan zou het billijk zijn wanneer de totale bezuinigingen driemaal het bedrag zouden belopen van de door de Commissie voorgestelde bezuinigingen in de zuivel sector. Dan komt men ongeveer uit op wat de Commissie nu in totaal voorstelt.

Bij deze eerste bespreking van de Commissie-voorstellen wil ik inhoudelijk slechts opmerken dat Nederland zich zal blijven verzetten tegen de invoering van een Oliën- en vettenheffing; de bezuinigingen die de Commissie denkt te realiseren door deze heffing zullen op andere wijze bewerkstelligd moeten worden. De afbraak van de Monetaire Compenserende Bedragen zal daarentegen aanzienlijke besparingen opleveren.

Ik formuleerde onze lange termijn doelstelling zojuist als het vinden van een wijze, waarop de groei van de landbouw uitgaven achter zal blijven bij de autonome groei van de Eigen Middelen. Hiermee bedoel ik niet, zoals sommigen menen te verstaan, een plafond, maar een bindende formule, waarin de Raad gecommitteerd is.

Ik benadruk nog eens dat het bewaren van een gezonde verhouding tussen verplichte en niet verplichte uitgaven essentieel is voor de toekomstige integriteit van de gemeenschap zowel in financieel als beleidsmatig opzicht.

Voor die gezonde verhouding moeten we nu de basis leggen, door het landbouwbeleid te saneren.

Uit de cijfers, die de Commissie geeft in haar voorstellen blijkt, dat de landbouw uitgaven in de komende jaren weer sterk zullen stijgen nadat de voorstellen in het beleid zijn verwekt. Voorts moet ik vrezem, dat de Commissie in haar inkomsten-ramingen voor de komende jaren te optimistisch is.

Deze beide indicaties geven aan, dat de voorgestelde bezuinigingen wellicht niet voldoende zullen zijn om onze lange termijn doelstelling te realiseren.

Ik pleit er daarom voor om de Commissie richting te geven bij de vervulling van haar moeilijke taak. Daartoe zouden wij, bij de volgende keer dat wij in dit kader bijeen zijn, de Commissie een kwantitatieve taakstelling moeten aanreiken voor de omvang van de bezuinigingen in het gemeenschappelijk landbouwbeleid.

Over de structuurfondsen wil ik kort zijn. Hoewel ik de hoofdelementen van het Commissie-voorstel onderschrijf, heeft het mij bevreemd dat de Commissie een verdubbeling van middelen voor deze fondsen voorstelt. Op dit moment lijkt mij dat onrealistisch, en juist het omgekeerde van efficiënt. De structuur-middelen zullen zeker moeten worden vergroot, maar de mate waarin dit zal geschieden is afhankelijk van het welslagen van de sanering van de hele begroting.

Echte efficiency is te bereiken in de coördinatie van instrumenten; U weet hoeveel ik daarvan verwacht. Naast de coördinatie tussen communautair en nationaal beleid, en tussen de structuurfondsen onderling, zal de coördinatie van de fondsen met de leninginstrumenten en ander communautair beleid verder moeten worden ontwikkeld.

Mijnheer de Voorzitter, ten slotte wil ik nog stilstaan bij de begrotingsprocedure, waarbij uiteindelijk de uitgaven voor alle beleid van de gemeenschap jaarlijks wordt vastgesteld.

Die procedure is weliswaar in het verdrag vastgelegd, maar het verdrag biedt de ruimte om die procedure te verbeteren. En dat lijkt me, gezien de eisen des tijds nodig. Wat mij voor ogen staat is de rol van elk van de drie instellingen, de Raad, de Commissie en het Parlement, in de procedure nader te preciseren, en daarmee de begrotingsdiscipline beter te waarborgen.

Om te beginnen staat of valt de begrotingsprocedure met de meerjarenramingen van de Commissie. Voor wat betreft de uitgaven dienen deze gebaseerd te zijn op bestaand beleid, en nieuw beleid waarover reeds afspraken zijn gemaakt. Voor dit nieuwe beleid, en voor wijzigingen in het bestaand beleid dienen in de meerjarenramingen de meerjarige financiële consequenties te worden aangegeven. De ramingen van de inkomsten dienen behoudend te zijn om tegenvallers te voorkomen. Wanneer de Commissie haar ramingen heeft opgesteld stuurt zij deze via het EPC naar de Raad.

De rol van de Commissie is met het opstellen van de meerjarenramingen natuurlijk niet uitgespeeld. Om haar coördinerende en stimulerende taak bij de verdere voorbereiding en doelmatige uitvoering van de begroting goed te kunnen vervullen, zouden wij de Commissie moeten aanbevelen hiervoor binnen haar apparaat een specifieke organisatie-eenheid aan te wijzen.

